

[Annette Just]

areal, vi taler om, og hvor man nu skal ansætte folk til at gå ud og kontrollere, om landmændene har betalt royalty eller afgift af den sort, der bliver tilsået, og vel at mærke at de ikke har mere end 16-17 ha.

Jamen det lyder dog mildest talt ret bureaukratisk og kompliceret, og den del af det vil jeg meget gerne have en regulær forklaring på.

Svend Aage Jensen (CD):

Mon ikke vi kan blive enige om, at der ikke er nogen, der vil yde en væsentlig forskningsindsats, hvis ikke der er udsigt til, at forskningsindsatsen vil blive belønnet enten i form af betaling for forskningen eller endnu bedre en gevinst ud over de omkostninger, som allerede er betalt?

Mit første point er derfor, at de virksomheder, som udvikler nye typer af udsæd, må have mulighed for at få et økonomisk afkast af deres udviklingsomkostninger. Sikrer vi ikke sådanne rimelige forhold, vil den udviklingsindsats og dermed også de arbejdspladser, som følger med, blive lagt et andet sted, hvor der findes mere favorable forhold.

I f.eks. USA kan forædlerne af planteprodukter opnå en beskyttelse, der svarer til den beskyttelse, som opnås ved patenter. Netop USA vil derfor formentlig kunne tiltrække mange af de firmaer, som udvikler de nye sorter.

En måde for disse at sikre et rimeligt udbytte af de udviklede planteprodukter er, at der skal betales afgift, såkaldt royalty, ved benyttelse af produktet. For brug af immaterielle rettigheder betales ofte en afgift eller en royalty, men her kender vi begrebet afgiftsfri eksemplarfremstilling til eget brug. At enkelte eksemplarer kan fremstilles afgiftsfrit til eget brug, hænger vel også sammen med, at det dels sker i så lille et omfang, dels at det næsten ikke vil være muligt at kontrollere, om det sker eller ej. Det accepteres dog ikke, at der afgiftsfrit sker en erhvervsmæssig eksemplarfremstilling, selv om det sker i lille målestok.

Når vi taler om anvendelsen af udsæd af egen avl, finder det sted i relativt stort omfang, idet ca. 10 pct. af al dansk udsæd er af egen avl. Det er derfor et betragteligt royaltytab, udviklingsvirksomhederne vil lide, hvis der indføres en undtagelsesbestemmelse for udsæd af egen avl.

Jeg er derfor helt enig med landbrugsministeren i, at der skal betales en royalty for anvendelse af særligt udviklede korntyper, og også enig i, at der skal betales en afgift, selv om udsæden er af landmandens egen avl.

Derimod kan jeg ikke umiddelbart se årsagen til at fritage landmænd med et landbrugsareal under 17,6 ha for at betale denne royalty. Hvis ideen om at fritage de mindre landmænd for at skulle betale royalty har en social begrundelse, må denne nok mere antages at være teoretisk end praktisk begrundet, for hvem er det, der ejer de små landbrug med under 17,6 ha? Det er ikke den landmand, der skal leve af det, men kun deltidslandmanden, som ellers har sit hovedjob i et andet erhverv, og for hvem en beskeden royalty fra eller til ikke vil have nogen væsentlig betydning.

Er undtagelsen økonomisk begrundet, bør afgørelsen vel i højere grad overlades til de firmaer, som skal administrere ordningen, og som skal nyde det økonomiske udbytte af denne. Det må vel være op til forædlerne at vurdere, om det kan betale sig at håndhæve royaltykravet, og op til forædlerne at fastsætte en bagatelgrænse, som kan regulere den nedre grænse, for hvilken der skal betales afgift.

CD kan tilslutte sig ordningen, men jeg mener, at det endnu en gang bør overvejes, om der skal fastsættes grænser for undtagelse af mindre landbrug.

Hans Larsen-Ledet (RV):

Jeg synes, at der er grund til at hilse med tilfredshed, at et emne af den karakter som det, vi behandler, kommer til behandling i folketingsalen, og det vil jeg complimentere ministeren for, hvis det er ministerens ansvar. Det er godt.

Formålet med forordningen er bl.a. beskyttelse af det, man kalder planteforædlerens rettigheder. Princippet i tankegangen er, at der skal betales afgift af udsæd af egen avl, for at planteforædlere og sortsejere skal have betaling og fortjeneste ved at udvikle nye sorter.

Det er selvfølgelig vigtigt, at vi inden for EU overordnet hele tiden er med på de bedste sorter; vi skulle jo nødig opleve, at sortsejere og planteforædlere flyttede deres teltpæle fra EU til USA.

Så vidt det er mig bekendt, har dansk landbrug været modstander af, at der skulle betales